

σκωρίας, Θεοφρ. π. Διθ. 37, κτ.) II δρυμός, πικρός, Ἰππ. π. 'Αρχ. Ἰηθρ. 16' δόλην κερνώσης, Ἀθην. 42Α τὸ ἰώδες, ἐπὶ τοῦ φθόρου, ὁ φθόρος, Πλούτ. 2 565C.

ἰωή, ἡ, (ἴδε αὐω) πᾶ: ἰαχυρός: ἦχος: ἡ καυχή ἢ ἡ βόη ἀνδρῶν, Ἰλ. Κ. 130, κτλ. ἦχος φόρητος, Ὀδ. Ρ. 261 ἐπὶ ἀνέμου, Ἰλ. Δ. 276, Λ. 308 ἐπὶ πυρός, Π. 427 ἐπὶ βρυαύου, Πη. Θ. 682: ἡ τῶν ὀπλων κλαγγή, Κόρινθ. αὐ ἐπὶ τῆ: ἦχος, Νόν. Πύργ. κ. Ψω. 21. 90: ἡ Λατινική, ἡ Λατινική γλῶσσα, αὐτόθι 19. 102: — Ἐπική λέξις, ἐν Χρυσίῳ καὶ παρὰ Σοφ. ἐν Φιλ. 216.

ἰωθάς: *δυσθέσις καὶ ἰώθη: ὠδύνη, ἰγολόθη· Ἰσχύ. ἰωκή, ἡ, (διώκω, πρβλ. Δ3 Π. 10): — καταπόσις, Ἰλ. Ε. 521. Διτ. κατὰ μεταπλασμὸν (ὡς εἰς ὄνομα ἰώξ). ἰώκα Α. 601.

ἰωλία, ἡ, (ἴα) φήμη, Ἰσχύ.

ἰών, ἰώνας, Βοιωτ. ἀντὶ ἐγώ, Ἰγώ. Ἀπολλ. π. Ἀντ. 324B. Ἰωνωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Σούθου (ἡ τοῦ Ἀπολλωνίου) καὶ τῆ: Κρεούσης, εἰ οὐ ἡ φυλὴ τῶν Ἰώνων, Ἠρόδ. 7. 94, κτλ.: — Ἰωνες, οἱ, ἴδε Clinton 1. 53, κέ: — ἰωνία, ἡ, ἡ χώρα αὐτῶν, Διόχυλ. Πέρο. 771.

ἰωνία, ἡ, τὸ φυτόν τοῦ ἰου, ἴδε ἰωνία, 2.

ἰωνιά, ἀξ, ἡ, (ἰων) κευδὸν ἰων, Λατ. violarium, Ἀριστοφ. Εἰρ. 577: 2) τὸ φυτόν τοῦ ἰου, Θεοφρ. π. Φυτ. Ἰστ. 1. 9, 4. II — χαμαίπιπτος Ἀθην. 681D.

Ἰωνικός, μῦθος αὐτῶν Ἰωνας, Σχόλ. εἰς Κλήρ. Ἀλ.

Ἰωνικός, ἡ, ὄν. ἀνώκω, εἰς τοὺς Ἰωνας, ἰκτεθλυμμένους, Ἀριστοφ. Εἰρ. 46: — Ἐπὶρ. ἠώξ, κατὰ τὸν Ἰωνικὸν τρόπον, θηλυπρεπῆς, Ἀριστοφ. Θεσμ. 163: — τὸ Ἰωνικὸν μέτρον, μέτρον συνιστάμενον ἐξ Ἰωνικῶν στίχων ὡς τοῦ Ὀρατίου ἐν Ὄδ. Ρ. 12: — ἀνώμ. ἠλ. Ἰωνίς, ἰδος, Πανσ. 6. 22, 7, κτλ.: — ἰωσαύτως, Ἰωνιάδος, Ἀθην. 681D.

ἰωνίσκος, ὁ, Ἐπίσιον ὄνομα τοῦ ἰχθύος χρυσοφρούς, Ἀθην. 328C.

Ἰωνιστή, Ἐπίρρ, ἐν τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ, Α. Β. 572.

ἰωνο-κάμπτης, ου, ὁ, ὁ κάμπτων μαλακῶς τὴν ἑαυτοῦ φωνὴν ἐν τῷ ἄδειν ὡς οἱ Ἰωνες, Πλούτ. 2. 539C.

ἰωνό-κύσος, ἀκόλαστος, Κρατινός, ἐν Ἀδῆλ. 28.

ἰωρός, ὁ, (ἰωρα, ὠρος, ἴδε Π. 51, φύλαξ τῆς ποίειας, Ἀπολλων. π. Ἀντωνμ. 330. — Παροιμ., οὐδ' ἐντός ἰωροῦ, οὐδ' ἐν ἀσπράξει, Σουίδ., Παροιμιογ. Gaisf. σ. 87.

ἰώτα, Καλλιὰ, παρ' Ἀθην. 453D. ἴδε ὑπὸ τὸ στοιχεῖον ε: — παροιμ. ἐπὶ πράγματι λίαν μικροῦ, τὸ μικρότατον, τῶν γραμμάτων τοῦ Ἑβρ. jod, ἰώτα ἐν . . οὐ μὴ παρέλθῃ Εὐαγγ. κ. Ματθ. ε, 18.

ἰωτακισμός, οὐ, ὁ, τὸ προσερεῖν τὸ ἰώτα μετὰ πολλῆς ἐμφάσεως, π. χ. Troia, Maia, Spald. Quintil. 1. 5, 32, Isid. Etym. 1. 32, 5. II ἐπανάληψις τοῦ ε. ὡς Junio Juno Jovi jure iascitur, Marc. Capell. § 514.

ἰωτιζώ, γράφω διὰ τοῦ ἰώτα, Μοσχόπ. π. σχεδ. σ. 55: — οὕτως, ἰωτογραφέω, Σχόλ. εἰς Ἀριστοφ. Σπ. 921. — ἴδε Κόντου Γλωσσ.

ἰωχμος [Γ], ὁ, = ἰωκή, Ἰλ. Θ. 89, 158: ἰωή ἀσπέτου ἰωχμοῖς Ἠσ. Θ. 683, πρβλ. Θεοφρ. 25. 279.

ἰωψ, ὠπος, ὁ, μῶκος τῆς ἰχθῶς, Ἀθην. 229A, 300F

J

[J] 1, j ἡ ἰ (iod, jod ἡ yod), τὸ ἰώτα νεκρὸν, γράμμα ὑποθετικόν, [J] κοινῶς ἡμῶρων νομιζόμενον, προφερόμενον δ' ὡς τὸ καθ' ἡμῶς συμφωνοειδές ἰώτα, ἦγουν ὡς j ἢ ἰς ἐπιτρομέων φωνηέντος, σχεδὸν δηλαδὴ ὡς τὸ οὐρανικὸν γ ἐπομένου ε ἢ ε, οἶον Ἰατρος ἰατρος γιατρος, ἱερακίον ἱεράκι γεράκι, ἡγενης, κλπ. Τὸ ὑποθετικὸν τοῦτο γράμμα οὐδέποτε οὐδαμῶς τῆς Ἑλληνικῆς γῆ: ἢ γήρασης εὐρησιὰ οὐδὲ μνημονεύεται, προσελήθη δ' ἐν τῷ αὐτῷ γήρασι λεξικῷ μόνον διότι ἐπ' ἐσχάτων χρόνων εἰσῆλθῆναι διὰ τῆς συγκριτικῆς φιλολογίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γραμματικὴν, καὶ ταῦτα πρὸς θεωρητικῶν ἐρμητικῶν ἐτυμολογικῶν τιμῶν καὶ προσηγορικῶν φαινομένων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, μάλιστα δὲ πρὸς μερικὴν ἐξήγησιν τῆς καλουμένης 'ἀντεκτάσεως' ἢ 'ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως'. Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην τὸ ἰώτα νεκρὸν [j] —

Α'. Ἀρκετικὸν μὲν ὄν διεσώθη ἐν τισὶ λέξεσιν ὡς δασύ πνεῦμα (j), οἶον Ἰνδ. iás, ὄς, Ἀνεστ. yákar, Λατιν. iecur, ἦπαρ: Ἰνδ. yajñás (λατρεία), ἀγνός: Ἰνδ. yushmá, Γοτθ. jus, ἠρεσίς: (ἀλλ' Διόλ. ὕμνος) ἐν ἄλλαις δὲ λέξεσιν ὡς ζ, οἶον Ἰνδ. yugáin, Λατ. iugum, ζυγόν: Ἰνδ. yávas, Λίθωναι. javai (σίτος), ζεῖαι yushas (ζωμός), Λατ. ius (Γαλλ. jus), ζυμός, ζυμῆ.

Β'. Κείμενον δὲ μετὰ δύο φωνηέντων, ἐξέπεσε τέλει ἀποκωλό:, οἶον ὄρεσις ὄρος (πρβλ. δεῖδιω), ὄφθοια φθόη, ὄρειες ὄρεες (ἐν Γόρτυν), ὄρειος τιμαῖο, φιλεῖο, μισθοῖο (τιμάω, φιλεῖω, μισθῶ). Ἐν πολλοῖς δ' ὄμως διεσώθη ὡς ε ἰδίᾳ ἐν τοῖς συμβυπλέγμασι: κ1 (= =) καὶ i1, ἐπομένου φωνηέντος, οἶον φύω μεμφίω ἀλύω (ἐν Λέσθῳ) υἱὸς υἱός (ἀλλὰ καὶ ὕος) ἰατήτραν (= ἰατήρα), Παφίας (ἐν Κύπρῳ) Δαμάτριον Ἰαροῖσι, δίαια (ἐν Παμφυλίᾳ)

εἰ: δ' ἐν τοῖς συγκριτικοῖς πλείων, χερσῶν, καλλῶν, ἡδῶν, ἐχθρῶν κλπ. (πρβλ. καὶ τίθεσθην, φιλεῖμεν, λέσαιμεν, τιθεσθην, δίδομεν κλπ.).

Γ'. Εὐρισκόμενον δὲ κατόπιν συμφώνου ἢ περιεσώθη ὡς ε, ἢ ἐξέπεσε ἀντεκτείναν τὴν προηγουμένην συλλαβὴν.

α. 2 περιεσώθη ὡς ε.

(1) αφ1 αν1 αρ1. οφ1 ονι ορι α1 οι, οἶον ἄφιστος (πρβλ. Λατ. avis), ἀφιστός (αἰθετός ὄρεός, Ἰσχύ.), ἄττ. αετός ἄταφιο, ἄταφιο. δαίω (πρβλ. Διείωμεν ἐν Κορίνθῳ) κλαφιο, κλαίω, ἄττ. κλάω: καφιο, καίω, ἄττ. κῆω.

(2) Ἐκ τῶν ασι οσι οσι υσι ισι, ἐκπεσόντος τοῦ σ, προέκυθεν α1 οι ει ιι η ἰ, οἶον ἠασίο (ἠασίοι), νάσιο (ἠασίοι), ἡλιασιο- (Ἰνδ. hālasas, ποσῶν), λιλαῖομαι, λιλάω: ἠασίο (Ἰνδ. tasya) τοῖο, Δωρ. τῶ, ἄττ. τοῖο ἕμεσι, ἕμετο ἕμου ἄλεθροια (ἀληθής), ἀληθροια ἄγελοισι, τελεῖω ἰδυσια, ἰδυία: κονιορο (κονισάλος) κονίω ὄσιο, ὄσομαι, κτλ.

β. 2 ἐκπεσὸν μὲν ἀντεκτείναν δὲ τὴν προηγουμένην συλλαβὴν.

Τὸ σύμπλεγμα ντ1 πανταχοῦ ἐστράφη πρῶτον μὲν εἰς νο, εἴτα δ' εἰς σ μετ' ἀντεκτάσεως, οἶον:

Κρήτ.	Θεσσ.	Λεσβ.	Ἰων.	Ἀττ.	Δωρ.
*παντjα	πάνασα	παῖσα	πάσα	πάσα	πάσα
*μοντjα	μόνασα	μοῖσα	μῶσσα	μῶσσα	μῶσσα
*λεγοντjα	λέγονασα	λέγοισα	λέγουσα	λέγουσα	λέγουσα
*τιθεντjα	τιθέναςα	τιθῆισα	τιθῆισα	τιθῆισα	τιθῆισα
τάντ	τάντ	ταλτ	τάτ	τάτ	τάτ
*έντ	έντ	εἰτ	εἰτ	εἰτ	ἦτ

Κατὰ τὰ ἄνωτέρω τὸ j κατόπιν συμφώνου ἐκπεσὸν ἀντεξέτεινε τὸ α ε ο τῆς προηγουμένης συλλαβῆς, οὕτως ὥστε ἀρχέγονα μὲν αν1 αρ1 ονι ορι αφ1 οφ1 ἀντεξέτάθησαν εἰς α1 οι, ἀρχέγονα δὲ εν1 ερι ιν1 ιρι ινι υρι εἰς εἰ ὄ, οἶον ἴφανιο φαίνω, ἴεκτανιο τεκταίνω, ἴσαριο σπαίρω, ἴγκονια ἀγκονια, ἴμορια μοῖρα, ἴταφιο δαίω, κλαφιο κλαίω, ἴμοφια (ἀμοίφην ἐν Κορίνθῳ) ἀμοιδῆ, κτενιο κτείνω, φθεριο φθεῖρω, ἴπερια πεῖρα, κρινιο κρῖνω, ὄτρυνω ὄτρυνω. Ἐνταῦθα καταλείπειται καὶ τὸ ἄλιος ἄλλος, ὅπερ Αἰολικῶς ἐνίοτε τρέπεται εἰς αἴλιος, οἶον αἴλων (ἐν Κύπρῳ) = ἄλλων: αἰλότρια (ἐν Ἠλιδί) = ἀλλότρια (πρβλ. ἀλότροπον: ἀλλοιότροπον παρ' Ἠσυχίου). Ἄλλ' ὅμως ἐν τῷ φαινόμενῳ τούτῳ τῆς ἀντεκτάσεως παρατηρήθην ὅτι ἐν τοῖς εν1 ερι ιν1 ιρι τὸ j ἐν μὲν τῇ Αἰολίᾳ (τῆς Λέσθου) ἀφαινομένη τῷ προηγουμένῳ συμφώνῳ, ἀλλ' οὐ δὲ ἀντεξέτεινε τὸ προηγουμένον ε ι υ, οἶον κτενιο φθεριο οἰκτιριο ὄτρυνω ἐν μὲν Λέσθῳ κτένω φθερῶ οἰκτίρω ὄτρυνω, ἀλλ' οὐ δὲ κτενιο φθερῶ οἰκτίρω ὄτρυνω. Ἡ Αἰολικὴ αὕτη ἐκτασις ἐφρημόζεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ λ ἔνθα τὸ ἐκπεσὸν j ἀφαινομένη τῷ λ καὶ παρήγαγε ἄλλ, οἶον ἄλιος (Λατ. alius) ἄλλος (ἐν Κύπρῳ καὶ αἴλιος, ὡς ἄνωτέρω) κάλιος (Ἰνδ. kalīyānas ὠραῖος) κάλλος: ὀτελλιο στέλλω ἰαίολιο αἰόλλω: ποικίλιο ποικίλλω: φύλλιον (Λατ. folium) φύλλον: (πολίλιο) πόλιλο πολλοῦ, κλπ.

Σημ. 1. Τὸ κ1 (κ1, q1) ἐν μὲν Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ καὶ μέρει τῆς Θεσσαλίας, εἴτι δ' ἐν Εὐβοίᾳ καὶ Κρήτῃ, ἐμφανίζεται ὡς ττ, ἀλλ' οὐ δ' ὡς σσ, οἶον (ἐκ βίβης pāq) πάτταλος, πάσσαλος (plāq) πλήττω, πλήσσω (pāq) πέττω, πέσσω (γλωχίς) γλώττω, γλώσσα: (ἦχιστα) ἦττων, ἦσων: Λατ. picis, πίττα, πίσσα: (ἐλαχῦς) ἐλάττω, ἐλάσσω: (ταχύς) θάττω, θάσσω, (παράχη) ταραττω, ταρασσω, κλπ. — Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρατηρεῖται ἐνίοτε καὶ ἐν τοῖς τ1 καὶ θ1, οἶον *προτjο, πρόσσω: χαριεντjα, χαρίεσσα: κορυθῖο, κορούσσω: Ἰνδ. mādhyas, μέθιος, Λατ. medius, Βοιωτ. μέττος, μέσος, ἄττ. μέσος: ὄτιος, ὄσος: εἴτι δ' ἐν ἀρχῇ λέξεων, ἐνθα δ' ὅμως τὸ διπλοῦν συμφώνον ἀναγκαίως γράφεται ἀπλοῦν, οἶον σείω, ἀλλ' ἔσσωσε, ὅτε σασέτο (Ἰλ. Ρ. 463) (ἐκ βίβης κ1ο- οὔτος) τήμερον σήμερον, καὶ τῆτες σῆτες.

Σημ. 2. Τὸ μ1 καὶ d1 ἐν μὲν Ἀττικῇ καὶ ταῖς διαλέκτοις τῆς Λέσθου καὶ Θεσσαλίας καὶ βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος ἐμφανίζεται ὡς ζ (ἐν Λέσθῳ ὡς σδ), ἐν δὲ Βοιωτίᾳ, Θεσσαλίᾳ, Λακωνικῇ, Κρήτῃ, Μεγάρῳ, Ἠλιδί ὡς δ, οἶον ἄγιομαι (πρβλ. ἀγνός) ἄζιομαι, μέγιο (μέγας) μέζων, πέδιο (πέδα, τὸ ποδῶς) πέδέος, (Ἰνδ. dyāus), Λεσβ. δέδω, Βοιωτ. καὶ Λακων. δεύς (καὶ Δεδεύς) Ζεύς. — Ἐπὶ πᾶσι σημειώθειον ἐνταῦθα δὲ ῥηματικῶς καταλήξεις ὀδοντορῶνων ῥηματων εἰς -άζω καὶ -ίζω (ἐκ τοῦ -ασῖο καὶ -ιδῖο), ἐν αἰς τὸ ζ διαλεκτικῶς φέρεται καὶ ὡς δδ ἢ δδ, οἶον φροντίζω, φροντισίω (ἐν Λέσθῳ) δοκιμάζω, δοκιμάδδω (ἐν Βοιωτίᾳ) παίζω, παιδῶω (ἐν Λακωνικῇ) δικάζω, δικαδδω (ἐν Γόρτυν) χρίζω, χρίζωω (ἐν Μεγάρῳ), κλπ. [Α. Ν. Γιάνναρης]